

KASE Parks - bio- ja kiertotalouden uudet ekosysteemit

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 02.09.2025 § 44
60/00.01.05/2025

Valmistelija

kehittämisjohtaja Petri Jylhä, p. 050 551 3030
aluekehittäjä Timo Pärkkä, p. 040 757 3519

KASE Parks -hanke kehittää Kaustisen seutukunnan alueelle uudenlaista, bio- ja digitalouden yhdistävää teollisuusekosysteemiä, jossa yhdistyvät uusiutuva sähkö, datakeskusten lämpöhyödyntäminen ja biomassaan perustuvat materiaalivirrat. Tavoitteena on luoda sijoitusvalmiita teollisuuspuistokonsepteja, jotka lisäävät osaamista ja tukevat vihreää siirtymää, energiamurrosta sekä alueellista elinvoimaa.

Energiasiirtymä tulee tarjoamaan maaseudulle uusia rooleja ja potentiaalia teolliseen toimintaan merkittävästi aiempaa enemmän. Puhtaan energian tuotannon (tuulivoima, aurinkovoima), biotalouden (biokaasu, biohiili, muut biojalosteet), kiertotalouden ja ruokatalouden muodostamat keskinäiseen yhteistoimintaan perustuvat verkostot ja ekosysteemit ovat seuraava askel raaka-ainetuotannosta teolliseen jalostamiseen.

Maaseudun teolliset ekosysteemit, joita on jo syntynyt ja suunnitteilla, ovat rinnakkaisia kaupunkien teollisille keskittymille ja ne täydentävät toisiaan. Aluekehittämisessä tulisi nähdä yksittäisten sektorien ja toimialojen kehittämisen lisäksi kokonaisuuksia ja ekosysteemejä, joita voidaan kehittää alueiden vahvuuksien perusteella. Esimerkiksi biokaasualan kehittymistä voidaan edistää kehittämällä sitä täydentäviä ja laajentavia toimintoja, jotka parantavat yksittäisen investoinnin kannattavuutta ja toteutusedellytyksiä.

Ekosysteemien muodostamisella maaseudulle voidaan luoda merkittävä määrä teollisia työpaikkoja sekä tuottaa laaja-alaista lisäarvoa aluetaloudelle. Samalla edistetään osaamisperustaista taloutta myös maaseudulla.

Hankkeen tarkoitus on konkretisoida Kaustisen seutukunnan aiemmin toteuttamien datakeskus- ja biotermiinaliesiselvitysten tulokset konkreettiseksi ekosysteemeiksi, aluekehitykseksi ja sijoittumisvalmiudeksi. Se vastaa vihreän siirtymän mahdollistamaan kysyntään, mutta vaatii systemaattista valmistelua, aluesuunnittelua, teknisiä selvityksiä ja sidosryhmäyhteistyötä.

Tavoitteena on:

- Alueellisten (myös mahd. kuntarajat ylittävien) investointialueiden analyysi ja kehittäminen
- Lämpöhyötyjen ja energiavirtojen synkronointi
- Ekosysteemimallin rakentaminen ja maaseudulle sopivien teollisuuspuisto-konseptien kehittäminen
- Kansainvälisen invest-in viestinnän parantaminen luoden kiinnostusta Keski-Pohjanmaan maakuntaan ja hankealueen toimintaan ja edellytyksiin.

Kohderyhmät: teollisuuden sijoittajat, teollisuuden hankekehittäjät, kuntaorganisaatiot hakealueella, alueelle sijoittumista harkitsevat yritykset, energiayhtiöt, energiainfra- ja ICT-toimijat

Toimenpiteet:

TP1: Alueelliset lämpö- ja sähköekosysteemit sekä keskeinen tarvittava infrastruktuuri bio- ja datatalouden leikkauspisteissä
 TP2: Biohiilen ja biotermiinaalien toimintamallit
 TP3: YVA- ja luvitusvalmiuden sekä rakentamisvalmiuden ennakkovalmistelut
 TP4: Ekosysteemien kehitysalustat ja sijoittajaviestintä
 TP5: Viestintä, verkostot ja vaikuttavuus

Hankkeen toteutusaika 1.1.2026-31.12.2027

Kustannukset	2026	2027	Yhteensä
Hlöstökulut	67 223	89 817	157 040
Ostopalvelut	51 500	51 500	103 000
Matkakulut	8 500	8 500	17 000
Muut kulut	1 500	1 500	3 000
Flat rate 7 %	9 011	10 592	19 603
Yhteensä	137 734	161 909	299 643

Rahoitus	2026	2027	Yhteensä
K-P liitto / EAKR, 80 %	110 187	129 527	239 717
Kunnat, omarah. 20 %	27 547	32 382	59 929
Yhteensä	137 734	161 909	299 643

Hanke toteuttaa Kaustisen seudun Elinvoimaohjelman 2022-2026 teemaa 1. Uusiutuvan energian ja biotalouden seutu sekä 3. Yrittäjyyden, työpaikkojen ja verkostojen seutu. Hankkeen tarve on tunnistettu johtoryhmän aiemmissa kokouksissa sekä KASE Tuulikelle -hankkeen ohjausryhmän kokouksissa. Hanke perustuu useiden seutukunnan hankkeiden selvityksiin ja yrityspalvelun näkemyksiin tarvittavista seuraavista jatkotoimenpiteistä.

Esittelijä	kehittämisohtaja Petri Jylhä
Päätösehdotus	Johtoryhmä hyväksyy KASE Parks -hankehakemuksen jättämisen Keski-Pohjanmaan maakuntaliiton EAKR-rahoitushakuun. Johtoryhmä päättää, että hankkeessa voidaan käyttää seutukunnan talousarviossa hankkeiden kuntarahoitukseen varattua määrärahaa. Johtoryhmä päättää kuntarahoituksen jakoperusteena.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kuntarahoituksen jakoperusteena asukasluku.